

• OBČINA DOBREPOLJE •

SAKRALNA DEDIŠČINA

Sacral heritage

Župnijska cerkev sv. Križa, Videm

CERKVE V ŽUPNIJI DOBROPOLJE IN STRUGE

Slovenske dežele južno od reke Drave so leta 811 prišle pod oblast Oglejskega patriarhata. Na Dolenjskem se omenjata kot najstarejši župniji v Ribnici in Šentvidu pri Stični, kamor je sodilo tudi območje sedanje Župnije Dobropolje. Leta 1260 je bila na pobudo grofa Henrika III. in Friderika II. Ortenburžana ustanovljena Župnija Dobropolje, ki je obsegala celotno ozemlje sedanjih župnij Velike Lašče, Sveti Gregor, Struge in del Krke. Struge so postale samostojna župnija leta 1862, prav tako Velike Lašče, Sveti Gregor pa 1876 leta.

The Parish of Dobropolje was founded in 1260 on the initiative of Count Henry III and Frederick II of Ortenburg.

Župnijska cerkev Sv. Križa na Vidmu je bila v sedanji obliki zgrajena 1845 leta v slogu nove renesanse. Dolga je 43 m, široka 14,5 m, visoka pa 13,6 m.

Na pročelju cerkve je mozaik s prikazom Jezusovega križanja in napisom »V tem znamenju boš zmagal«. Mozaik, ki je delo akademskih slikark sester Bajec je bil narejen v letih 1995–2005. Glavni oltar je izdelan v obliki božjega groba. V niši oltarja je plastika upodobitve križanja in slika z enakim motivom, ki je delo Matevža Langusa. Ob straneh oltarja, nad kipoma sv. Petra in sv. Barbare, sta sliki akademskega slikarja Nikolaja Mašukova, prikazujeta pa Jezusovo bičanje in kronanje s trnjem. Križev pot, ki je delo slikarja Matije Koželja iz Kamnika je nastal leta 1892, okvirji slik so delo rezbarja Jonteza iz Velikih Lašč. Kor je bil povečan po II. svetovni vojni, na njem pa so Jenkove orgle s tridesetimi registri, iz leta 1980. Stranska oltarja sta kamnita, ostanek stare cerkve o kateri ni zapisov. Po izročilu je bila križarskega izvora in zgrajena iz lesa, zato je bila v nekem požaru popolnoma uničena. Oltar na desni strani je posvečen Karmelski Materi Božji, oltar na levi strani pa sv. Andreju.

Oltar v župnijski cerkvi sv. Križa, Videm

Nagrobnik družine Drobnič, delo Franceta Kralja, Videm

The Parish Church of the Holy Cross in Videm was built in its present form in 1845, in the new renaissance style. The church dimensions are 43 m x 14.5 m and it is 13.6 m high.

There is a mosaic on the façade of the church depicting the crucifixion of Jesus, and an inscription that says »In

hoc signo vinces». The mosaic was made by the Bajec sisters during the period 1995–2005. The main altar is designed in the form of the Holy Sepulchre. In the niche of the altar there is a statue of the crucifixion and a painting with the same motif, which is the work of Matevž Langus. At the sides of the altar, above statues of St. Peter and St. Barbara, there are paintings by the professional painter Nikolaj Mašukov, which show Jesus being whipped and wearing a crown of thorns. The Way of the Cross, a work by the painter Matija Koželj from Kamnik, was made in 1892, while the frames of the paintings are the work of the carver Franc Jontez from Velike Lašče.

Kapelica sv. Cirila in Metoda, delo Toneta Kralja, Videm

Cerkev sv. Florijana v Ponikvah naj bi prvotno nastala leta 1627. Valvasor piše, da je leta 1637 pogorela. Sedanjo obliko je cerkev dobila 1731 leta. V cerkvi so znameniti zlati baročni oltarji iz leta 1676. Glavni oltar je posvečen sv. Florijanu, zavetniku gasilcev. Na njegov god, so se nekdanj in danes pri maši zbirali gasilci od blizu in daleč. Stranski oltar na desni strani cerkve je posvečen nadangelom Mihaelu, Gabrijelu in Rafaelu, oltar na levi strani pa sv. Barbari. Freske na stropu so delo slikarja Antona Postla.

Cerkev sv. Florijana, Ponikve

The Church of St. Florian in Ponikve is supposed to have been established in 1627. The frescoes are the work of the famous artist Anton Postl. The architecture of the church is complemented by three extraordinarily rich, high quality carved gilded baroque altars, which were made in 1676. The main altar was enlarged in

Notranjost cerkve sv. Florijana, Ponikve

Kapelica Gospe zdravja, zidana v Plečnikovem slogu, Ponikve

1735 and completed with new statues. The side altars of St. Barbara and St. Michael boast individualised high quality depictions, whereby their supple poise and spiral draperies completely overwhelm the ornamented pedestals. The altar of St. Michael, also known as "the angel altar", is considered to be one of the most beautiful baroque altars in Slovenia. The altar was sent to three art exhibitions in 1971 (Paris, Belgrade, Sarajevo).

Zunanost cerkve Sv. Antona v Zdenški vasi

Cerkev sv. Antona v Zdenški vasi ali »na Zdenški rebrik« je romarska cerkev, zgrajena konec 17. stoletja. Na prostoru okoli cerkve, v znamenitem lipovem gaju so bili znani živinski sejmi, ki so bili pripravljani štirikrat letno in so jih obiskovali ljudje iz velikega dela Slovenije. V cerkvi pa so ob tem potekale svete maše. Po II. svetovni vojni je takratna oblast sejme odpravila. Cerkev je bila med vojno bombardirana in požgana, popolnoma je bil uničen baročni glavni oltar, vsa notranja oprema, zelo so bile poškodovane freske na stropu in tudi zvonik. Čudežno se je ohranil samo kip sv. Antona iz glavnega oltarja. Leta 1962 je bila cerkev delno obnovljena. Freske Štefana Šubica je obnovil Izidor Mole, sedanjo podobo je cerkev dobivala v letih 1980 do 2000. Celotno sprednjo steno je 1993 leta v freski izdelal Lojze Čemažar, prav tako načrt za glavni in daritveni oltar ter ambon. Oltarni sliki sv. Matija in sv. Frančiška Ksaverija v stranskih oltarjih sta delo slikarja Antona Postla iz 1763 leta.

Detajl freske, cerkev sv. Antona, Zdenška vas

The Church of St. Anthony in Zdenska vas, also called "on Zdenska hillside" is a pilgrim church, built at the end of the 17th century. The area around the church (the limegrove that used to have 100 lime trees, although there are only 76 today) was famous for cattle fairs, which were organised four times a year and attended by people from most parts of Slovenia. The frescoes are the work of Štefan Šubic, while the paintings of St. Matthias and St. Francis Xaver on the side altars are the work of the painter Anton Postl from 1763.

Notranjost cerkve sv. Antona, Zdenska vas

Cerkve sv. Jožefa v Hočevju ima dolgo zgodovino, saj je v stranskem oltarju vklesana letnica 1670, dokončana pa je bila 1684. leta, o čemer priča letnica vklesana nad glavnim vhomom. Sedanji glavni oltar sv. Jožefa je bil postavljen leta 1870, v glavnem oltarju pa je še starejša slika Sv. Ane in Joahima. Iz nastanka cerkve se je ohranil stranski oltar Sv. Roka. Starost in avtor slik križevega pota nista znana. Cerkev je bila nazadnje obnovljena v letih 1996–2007.

The Church of St. Joseph in Hočevje has a long history. The year engraved in the side altar is 1670, but the church was finished in 1684, which is testified by the year engraved above the main entrance. The present altar of St. Joseph was built in 1870 containing also an even older painting of St. Anne and St. Joachim. The side altar of St. Roch has been preserved from the time when the church was first built. The age and the author of the Station of the Cross paintings are unknown. The church was last renovated in the years 1996–2007.

Cerkve sv. Jožefa, Hočevje

Notranjost cerkve sv. Jožefa, Hočevje

Cerkev rožnovenske Matere božje, Podgorica

Cerkev rožnovenske matere božje v Podgorici je posvečena Kraljici sv. rožnega venca. Ta božjepotna cerkev je bila zgrajena leta 1623. Glavni oltar sodi med lepše baročne zlate oltarje. V oltarni niši sedi na prestolu Marija z detetom, oblečena v pravo obleko. Cerkev hrani tudi sliko Rožnovenske Marije (180 x 110 cm), delo Toneta Kralja. Stranska oltarja sta posvečena evangelistoma sv. Mateju in sv. Marku. Vse od osamosvojitve Slovenije naprej je na praznik Marijinega vnebovzjetja (15. avgusta) na prostoru pred cerkvijo v dopoldanskem času slovesna maša in obnovitev (potrditev) posvetitve župnije in slovenskega naroda Mariji.

The Church of the Holy Mother of the Rosary in Podgorica is dedicated to the Queen of the Holy Rosary. This pilgrim church was built in 1623. The main altar is one of the more beautiful gilded baroque altars. In the altar niche there is the statue of Mary, dressed in real clothes, seated on a throne and holding the baby Jesus. In the church there is also the painting of Mary of the Rosary (180 x 110 cm) by Tone Kralj. The side altars are dedicated to evangelists St. Matthew and St. Mark. Since Slovenian independence there is the morning holy mass in front of the church on the Feast of the Assumption (15 August). At the same time every year the consecration of the parish and the Slovene people to Mary is renewed.

Notranjost cerkve rožnovenske Matere božje, Podgorica

Cerkev sv. Vida v Kompoljah je v sedanji obliki nastala po požaru 1877 leta. Do takrat sta bili v Kompoljah dve cerkvi (sv. Trojice in sv. Vida), obnovili pa so le cerkev sv. Vida. Glavni oltar v baročnem slogu je delo rezbarja Franca Jonteza iz Velikih Lašč. Zdajšnja podoba je cerkev dobila po obnovi leta 2002, ko so bili izdelani tudi marmornat daritveni oltar, ambon in podstavka za stranska oltarja, za kar je načrte izdelal arhitekt France Kvaternik. Slike križevega pota so bile nekdaj v farni cerkvi na Vidmu.

Cerkev sv. Vida, Kompolje

The Church of St. Vitus in Kompolje was built in its current form after a fire in 1877. Until then there were two churches in Kompolje (of the Holy Trinity and of St. Vitus), but only the church of St. Vitus was renovated. The main altar, in baroque style, is the work of the carver Franc Jontez from Velike Lašče. The present design of the church was made in the last renovation in 2002, when the marble sacrificial altar, ambon and the two pedestals for the side altars were built. The projects were made by the architect France Kvaternik. The Station of the Cross paintings used to be in the parish church in Videm before they were moved to Kompolje.

Notranjost cerkve sv. Vida, Kompolje

Cerkve sv. Miklavža, Podgora

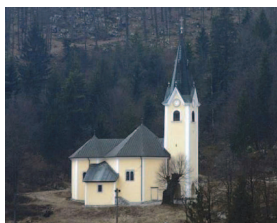
Cerkve sv. Miklavža v Podgori je bila zgrajena leta 1526 ali celo že prej, dograjena je bila 1649 leta, sedanjo obliko pa ima od leta 1827. V cerkvi so trije baročni oltarji. V glavnem je sv. Miklavž, oltar na desni strani cerkve je posvečen sv. Katarini, oltar na levi strani cerkve pa sv. Luciji. V zadnjih letih je bila cerkev in njena neposredna okolica temeljito obnovljena, prav tako so bili leta 1999 restavrirani vsi oltarji.

***The Church of St. Nicholas in Podgora** was built in 1562 or possibly before this year. The building was completed in 1649 but its present form dates back to 1827. It has three baroque altars. The main altar is dedicated to St. Nicholas, the altar on the right side of the church to St. Catherine, and the altar on the left side of the church to St. Lucy. The church and its immediate surroundings were renovated in the last few years, and all three altars were renewed in 1999.*

Notranjost cerkve sv. Miklavža, Podgora

Cerkve sv. Martina v Podpeči je na strmem bregu nad vasjo zgrajena v obliki osmerokotne rotunde. Viri omenjajo cerkev na tem mestu že leta 1526, ustni viri pa pravijo, da je stala na tem mestu že grajska kapela, saj se je grad gospodov Dobrepoljskih nahajal le nekaj deset metrov južneje, okoli vhoda v Podpeško jamo. V velikem požaru 24. julija 1904 (pogorela je cela vas) je cerkev z zvonikom vred pogorela, a je bila že naslednje leto večinoma obnovljena. Vsi trije oltarji so delo rezbarja Franca Jonteza. Glavni oltar je posvečen Sv. Martinu, levi stranski oltar je posvečen Sv. Ani, desni pa Sv. Janezu Krstniku. Obnova oltarjev je bila

Cerkve sv. Martina, Podpeč

Notranjost cerkve sv. Martina, Podpeč

zaključena leta 2004, še prej pa je bila cerkev deležna celovite obnove.

The Church of St. Martin in Podpeč is build on a steep slope above the village in an octagonal rotunda. The sources mention the church in this area as early as in 1526, and according to oral testimony, there had already been a castle church on that location, since the castle of the feudal lords of Dobrepolje was situated approximately ten meters to the south. The whole village, including the church and the campanile were destroyed by fire on 24 of July 1904, but were mainly restored the year after. All three altars are the work of the carver Franc Jontez. The main altar is dedicated to St. Martin, the left side altar to St. Anne and the right side altar to St. John the Baptist. The renovation of the altars was finished in 2004 and the church has been entirely renovated.

Cerkev povišanja sv. križa na Mali Ilovi gori je bila zgrajena in blagoslovljena 1996, ko jo je blagoslovil tedanji ljubljanski nadškof dr. Alojzij Šuštar. Načrt za cerkev je delo arhitekta Petra Kregarja. Glavni krilni oltar je izdelal v steklu Tomaž Perko, katerega delo so tudi okenski vitraži, ki predstavljajo papeža Janeza Pavla II., Friderika Barago, b. I. Antona Martina Slomška in Lojzeta Grozdeta. Leta 2007 je bil zgrajen kor z novimi orglami, ki so jih izdelali v škofijskih delavnicah v Mariboru.

The Church of the Elevation of the Holy Cross on Mala Ilova gora was built in 1996 and consecrated by Dr. Alojzij Šuštar, at that time the Archbishop of Ljubljana. The main winged altar and stained glass windows were made by Tomaž Perko.

Cerkev Povišanja sv. Križa,
Mala Ilova gora

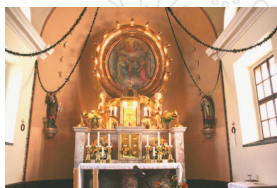

Cerkev sv. Avgušтина, Struge

Župnijska cerkev sv. Avgušтина v Strugah stoji v vasi Pri cerkvi in je osrednja točka Struške doline. O tem, kdaj je bila cerkev zgrajena, ni podatkov. Gotovo pa je na tem mestu leta 1526 že stala cerkev sv. Janeza Krstnika, ki je bila pozneje posvečena sv. Avguštinu. Od dobrepoljske matične fare se je odcepila 1761 leta, župnija je bila ustanovljena 1772 leta in je delovala kot vikariat dobrepoljske župnije. Do leta 1788 je župnija sodila v goriško nadškofijo. Samostojna župnija z župnijsko cerkvijo je postala leta 1862.

Ob teh datumih in zapisih iz zgodovine je potrebno povedati, da o poteku dogodkov obstajajo različne razlage in zapisi datumov posameznih dogodkov, a kljub temu bistveno ne odstopajo med seboj. Cerkev je bila večkrat obnovljena. Nazadnje so leta 2009 v cerkev postavili nove klopi. Zvonik je bil med 2. svetovno vojno močno poškodovan, zato so ga po vojni obnovili dvakrat, nazadnje leta 1994, ko so zvonik naredili iz bakrene pločevine.

Leta 1927 je notranjost cerkve poslikal Tone Kralj (prizori iz življenja sv. Avgušтина), a so freske predvidoma zaradi slabega materiala in vlage propadle. Na desni strani glavnega oltarja sv. Avgušтина stoji kip Srca Jezusovega, ki je delo Franceta Kralja. Križev pot je bil 1892 leta narejen na Dunaju, po drugih virih pa je delo slikarja Matije Koželja. Stranski oltar na levi strani cerkve je posvečen Materi božji, oltar na desni strani pa sv. Križu. Ob veliki poplavi leta 1933 je voda v cerkvi segala do tabernaklja v glavnem oltarju. Takrat so se ljudje zaobljubili k vsakoletnim duhovnim vajam kot prošnji za varovanje pred nesrečami. To pobožnost opravljajo vsako leto 28. avgusta - na god sv. Avgušтина.

Notranjost cerkve Sv. Avgušтина, Struge

The Parish Church of St. Augustine in Struge has been renovated several times. The interior of the church was painted by Tone Kralj in 1927 (scenes from the life of St. Augustine), but the frescoes were damaged, apparently due to bad material and moisture. This was the first of 52 churches to have its interior painted by Tone Kralj. On the right side of the main altar of St. Augustine, there is a statue of the Sacred Heart, a work by France Kralj. The side altar on the left side of the church is dedicated to the Holy Mother, while the altar on the right side is dedicated to the Holy Cross. The painting of St. Christopher on the outside of the church is the oldest art depiction on churches in Dobrepolje. There is also a tablet dedicated to Jera Prešeren (aunt of the famous Slovene poet, France Prešeren).

Freska sv. Krištofa, župnijska cerkev sv. Avgušтина, Struge

Cerkev sv. Petra in Pavla v Tisovcu je podružnična cerkev struške župnijske cerkve. Tudi ta cerkev je po datumu nastanka zelo stara, a o tem ni natančnih podatkov. Zanesljivo je le, da je o njej že pisal J. V. Valvasor (naše kraje je obiskal leta 1680). Cerkev je vzdrževana in je bila v zadnjih desetletjih večkrat obnovljena. Ponaša se z lepim križevim potom, ki je bil v to cerkev prenesen iz župnijske cerkve, potem ko so tam 1892 naredili novega.

The Church of St. Peter and Paul in Tisovec is a chapel of ease to Struge parish church. It is very old but there is no exact historic data to prove it. The only certain fact is that Valvasor wrote about it (he visited this area in 1680). The church is well kept and has been frequently renovated in the last decades. It boasts a beautiful Station of the Cross which used to decorate the parish church until 1892 when they moved it to Tisovec and made a new one for the parish church.

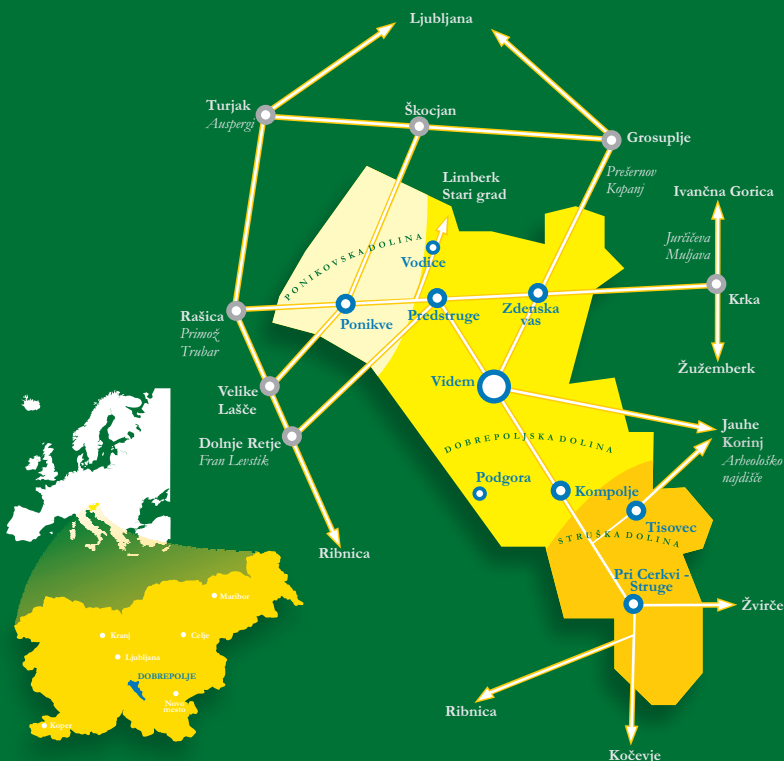

Cerkev sv. Petra in Pavla, Tisovec

Notranjost cerkve sv. Petra in Pavla, Tisovec

TIC Dobropolje, TD Dobropolje

Videm 35, 1312 Videm – Dobropolje

t: 041 96 28 23, e: td.dobropolje@gmail.com

TD Podgora

t: 030 34 82 49, e: td.podgora@gmail.com

DPŽ Dobropolje – Struge

t: 051 72 60 23, e: dpz.dobropoljestruge@gmail.com

Besedilo:

Igor Ahačevčič

Fotografije:

Tamino Petelinšek, Alenka Jeršin, Janko Nose, Tone Steklasa, Anka Novak

